



ISSN: 3060-4613



MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI



O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti



№2(1)
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal



MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI



*Elektron nashr. 342 sahifa,
2-fevral, 2026-yil.*

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapirjanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis instituti dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Doniyorov S. M. – “Yangi O'zbekiston” va “Pravda Vostoka” gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari nomzodi (PhD)
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: “Tadbirkor va ishbilarmon” MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G'. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the Editorial Board of the newspapers "Yangi Uzbekiston" and "Pravda Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Candidate of Philological Sciences (PhD)

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan **№C-5669363** reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

O'quvchilarni intellektual rivojlantirishning psixologik omillari.....	22
<i>Ashurov Ramzidin Ramazonovich</i>	
Maktabgacha ta'limda bolaning kitobxonlik madaniyatini shakllantirishda oila bilan ishlashning nazariy asoslari	27
<i>Jumanova Fatima Uralovna, Allaberganova Munisa Begimboy qizi</i>	
Maktabgacha ta'lim tizimida axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan samarali foydalanishning metodologik asoslari	32
<i>Jo'rayeva Nargiza Tairovna, Bekbergenova Yulduz Tanirbergen qizi</i>	
Faoliyatli yondashuv asosida maktabgacha 6-7 yoshli bolalarda nutqiy ko'nikmalarini rivojlantirish metodikasi	35
<i>Ziyodullayeva Mohirabonu Ikromjon qizi</i>	
Davlat ta'lim muassasalarida manfaatlar to'qnashuvini boshqarishning tashkiliy-huquqiy mexanizmlari ...	39
<i>Xaybatullaeva Sojidxon Ziyatullayevna</i>	
Umumta'lim maktablarida jismoniy tarbiya darslarining samaradorligini oshirishda integratsion yondashuv	42
<i>Kamoliddinov Mirzohid</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining mantiqiy tafakkurini rivojlantirishda interfaol metodlarning samaradorligi	45
<i>Kamoliddinova Dilnoza Axmadilaxanovna</i>	
Bo'lajak tarbiyachilarda kreativ faollikni rivojlantirish mexanizmlari.....	48
<i>Nurjanova Rayxan Urazbaevna</i>	
Sinf biologiya fanini o'qitishda TIMSS topshiriqlardan foydalanish metodikasi va baholash mezonlari	52
<i>Xaitboyeva Dilorom Rustam qizi</i>	
Qandli diabet tashxisli bemorlarda shaxs tuzilmasining emotsional komponentlari	56
<i>Sadikova Umida Botirovna</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalar nutqini rivojlantirishda pedagogik diagnostikani amalga oshirishning natijaviyligi	60
<i>Maxmutazimova Yulduz Raxmatovna, Qodirova Shaxnoza Saidazim qizi</i>	
Kasbiy imij shakllanishida psixologik jihatlarning tafovutlari	64
<i>Aminova Dilnoza Orifjonovna</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlari direktorlarining jamoa bilan ishlash jarayonida yetakchilik kompetensiyalarini rivojlantirish	69
<i>Abdiyeva Fazilat Fayzulla qizi</i>	
Kichik maktab yoshidagi bolalar shaxsi rivojlanishida psixologik moslashuvning tipik xususiyatlari	73
<i>Mirsaitova Guzal Baxodirovna</i>	
Oliy ta'lim tizimida variativ modellashirish asosida talabalarning kreativ faoliyatini rivojlantirishda zamonaviy pedagogik texnologiyalarining qo'llanilishi	76
<i>Quvvatova Mohira Hikmatillayevna</i>	
Interfaol treninglar orqali o'qituvchilarning innovatsion fikrlashini rivojlantirish tajribasi	79
<i>Abdiyeva Shodiyona Yodgor qizi</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda milliy qadriyatlar asosida axloqiy tarbiyani shakllantirishning ahamiyati.....	82
<i>Zulayxo Nazarova, Qarshiboyeva Muxlisa Ismatullo qizi</i>	
Ijodiy qobiliyatni o'stirishda pedagogik mahorat va innovatsion metodlar	85
<i>Mutallibova Odinaxon Mirzaolimjon qizi</i>	
Umumiy o'rta ta'lim maktablarida olimpiadalarga tayyorlashda masalalar yechish texnologiyasi 11-sinf misolida	89
<i>Aslonov Xayrullo Shukrullo o'g'li</i>	



Bokschi qizlarni texnika taktikasini takomillashtirish.....	94
<i>Axmedov Latifjon G'ayrat o'g'li</i>	
Ixtisoslashtirilgan terminologiyaning asosiy lingvistik xususiyatlari	99
<i>Axmedova Dilnoza Anvarovna</i>	
Interfaol metodlar orqali zamonaviy darslarni tashkil etishning o'ziga xos tendensiyalari	102
<i>Bakirov Otabek Bo'ranovich</i>	
Boshqaruv psixologiyasi terminlarini tarjima qilishning metodologik muammolari	106
<i>D. J. Norboyeva</i>	
Raqamli transformatsiya sharoitida oliy ta'lim muassasalari talabalari ruhiyatiga virtual muhitning salbiy ta'siri	110
<i>Giyosov Ulug'bek Eshpulatovich, Turayeva Nigora Husniddin qizi</i>	
Hamshiralik ishida raqamli texnologiyalardan foydalanishning samaradorligi.....	113
<i>Rasulova Gulmira, Amonova Dildora, Abdurahmonov Aziz, Hakimova X. X.</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida kognitiv qobiliyatlarni shakllantirishda zamonaviy pedagogik yondashuvlar	117
<i>Jumayev Xushboq Soatmumin o'g'li</i>	
Principles of Organising Autonomous Learning.....	121
<i>Khazratova Zukhra Mamaraimovna</i>	
Najot – ta'limda, najot-tarbiyada	124
<i>Mo'minova Manzura Mamasodiqjonovna</i>	
Educational Potential of Museum Pedagogy and Criteria for its Application in Developing Historical Thinking of Pre-Service History Teachers.....	127
<i>Niyozov Javlonbek</i>	
Landshaft dizayni vastasida bo'lajak maktabgacha ta'lim tashkilotlari tarbiyachilarining estetik va kreativ ko'nikmalarini rivojlantirish	131
<i>Radjapova Zuxra Tirkashevna</i>	
Abdulla Avloniy pedagogik merosida shaxs psixologiyasi masalalari.....	134
<i>S. O. Mamarasulov, D. A. Egamberdiyeva</i>	
TBL metodini qo'llash orqali o'quvchilarning madaniyati va ijtimoiy muloqot ko'nikmalarini rivojlantirish....	138
<i>Sodikova Oyshakhon Muxammadsodik</i>	
Pedagogik innovatsiyalarni boshqarishning nazariy-metodologik asoslari.....	142
<i>Soliqova Barno Sodiq qizi</i>	
Boshlang'ich ta'lim magistratura talabalarining ijodiy faolligini rivojlantirish shart-sharoitlari	146
<i>Yarmatov Shermo'min Rahmatovich</i>	
Формирование готовности родителей детей старшего дошкольного возраста к выполнению воспитательной функции в семье.....	149
<i>Атаджанова Сохиба Талиповна</i>	
Redjio pedagogik yondashuv asosida maktabgacha katta yoshdagi bolalarda mantiqiy fikrlash ko'nikmalarini shakllantirish pedagogik muammo sifatida	152
<i>Djamilova Nargiza Nuritdinovna, Otahonova Marjona</i>	
Talabalarda algoritmik kompetentlikni rivojlantirishning sun'iy intellekt va Big Data Analytics asosida o'quv faoliyatini real vaqt rejimida kuzatuvchi va boshqaruvchi konseptual modelni takomillashtirish.....	155
<i>Kayumova Nazokat Rashitovna</i>	
Raqamli ta'lim muhitida chet tili o'qituvchilari va talabalar o'rtasidagi interaktsiyaning pedagogik samaradorligi va innovatsion mexanizmlari	163
<i>Eshonqulova Umida Xolmirzayevna</i>	
MTTlarda nutqni rivojlantirishga doir mashg'ulotlarda interfaol usullardan foydalanish texnologiyasi	168
<i>To'laboyeva Iqbolaxon Olimjonovna</i>	
Ta'lim jarayonidagi konfliktlar.....	173
<i>Abulova Mohigul Komiljonzoda</i>	
Talabalarining bolalarda ijtimoiy moslashuvni shakllantirishga kasbiy tayyorgarligini takomillashtirish	176
<i>Inomova Mahliyo Yusuf qizi</i>	

Shaxs tuzilmasida ma'naviy intellekt: nazariy-metodologik tahlil va psixologik interpretatsiya	179
<i>Mirxoliqova Charos Xabibullaevna</i>	
18-20 yoshli belbog'li kurashchilarning musobaqa oldi jismoniy tayyorgarliklari	183
<i>Muzafarov Muxammadali Maxsudovich</i>	
Talabalarda mustaqil ta'lim topshiriqlaridan foydalanib kasbiy madaniyatini rivojlantirishga zamonaviy yondashuvlar (boshlang'ich ta'limda tarbiya fani misolida)	187
<i>Yadgarova Surayyo</i>	
Maktab o'quvchilariga pedagogik ta'sir ko'rsatishda o'quvchilarning individual xususiyatlarini hisobga olish	190
<i>Yo'ldoshova Shahlo Shukurullo qizi</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini ma'naviy-ma'rifiy faoliyatga tayyorgarligini rivojlantirishning nazariy tahlili	194
<i>Yusupova Sanobar Odil qizi</i>	
Типология научного текста: от жанровой классификации к дискурсивной модели	197
<i>Бахтияр Катибжанович Саттаров</i>	
Взаимодействие педагога и семьи в профилактике и преодолении стресса у детей дошкольного возраста	201
<i>Г. С. Алиходжаева, Х. Рахимова</i>	
Условия эффективности инклюзивного образования	206
<i>Г. С. Алиходжаева, Л. О. Бекмуродова</i>	
Педагогическая готовность к обучению в школе детей билингов	211
<i>Г. С. Алиходжаева, Н. А. Ганиева</i>	
Педагогические условия формирования эмоционального интеллекта у дошкольников	216
<i>Джалилова Феруза Намазона</i>	
Milliy meros va musiqiy madaniyatning yosh avlod tarbiyasidagi o'rni	219
<i>Zuhridin Azizov</i>	
Госпитальная школа как пространство поддержки и развития ребёнка (на примере госпитальной школы при детской клиник Синсиннати, США)	222
<i>Муминов Р. Р., Хакимова Н. Х., Набиева Г. Г.</i>	
Интерактивные формы работы в процессе профориентации детей дошкольного возраста	227
<i>Н. Т. Жураева, С. М. Ахмеджанова</i>	
Samarali hamkorlikdagi faoliyatga tayyorlashga oid yondashuvlar	231
<i>Hojiyeva Zulfiya O'ktamovna</i>	
Поэтапное вовлечение детей с расстройствами аутистического спектра в дошкольное инклюзивное образование: комплексный анализ научно-теоретических и практических подходов	234
<i>Сабина Рагимова Ровшан кызы, Айсель Масимова Арастун кызы</i>	
Umumta'lim maktablarida fizika fanini o'qitish metodikasini rivojlantirishda sun'iy intellektdan foydalanishni boshqarishni takomillashtirish	245
<i>Allaniyazova Bibigul Sarsenbay qizi</i>	
Boshlang'ich sinflarda ona tili va o'qish savodxonligi darslariga kreativ fikrlash asosida tayyorlash	248
<i>Botirova Jumagul Chori qizi</i>	
Boshlang'ich sinflarda fanlarni o'qitish metodikasini rivojlantirishda sun'iy intellektdan foydalanishni boshqarishni takomillashtirish	254
<i>Kaypova Gulnara Muratbaevna</i>	
Umumta'lim maktablarida tabiiy-ilmiy savodxonlik ko'nikmalarining rivojlantirish masalalari	257
<i>Davletova Hamida Xasan qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarini ma'naviy axloqiy ruhda tarbiyalashning psixologik jihatlari	261
<i>Fayzullayev Ermat Majidovich, Ortiqova Mashxura</i>	
Orkestr va ansamblarning fan sifatidagi o'rni va tarbiyaviy ahamiyati	265
<i>Fayzullayev Ermat Majidovich</i>	
Maktab fizika darslarida interaktiv dasturlar va simulyatorlardan foydalanish metodikasi	269
<i>Xayriddinova Malikaxon Qodirxon qizi</i>	



Musiqada midi musiqiy cholg'ularning raqamli interfeysi.....	274
Omonov Xasanxon Sulaymonovich	
Karyera o'sishida gender tafovutlarning ahamiyati.....	277
Yulchiboyeva Nazokatxon Iqboljon qizi	
Bo'lajak musiqa o'qituvchilarining kreativlik sifatlarini rivojlantirishga ta'sir etuvchi pedagogik omillar	283
Omonov Xasanxon Sulaymonovich, Normuradova Nafisa Kuchkarovna	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning ekologik tarbiyasi – ijtimoiy pedagogik muammo sifatida	287
Kasimova Dilrabo Baxadirovna, Marjona Atoyeva Ismat qizi	
Ilk yoshdagi bolalar psixologiyasi va rivojlanish xususiyatlari.....	291
Kayumova Nargiza Mirziyatovna, Ne'matjonova Gulzira Ne'matjon qizi	
Jadid pedagogik tafakkurida "o'qituvchi" fenomeni.....	294
Xushbokov Oybek Uralovich	
Maktabga tayyorlov guruhi tarbiyalanuvchilarida savol berish malakalarini shakllantirish	296
Erhanova Nasiba Absayitovna	
Musiqiy ta'limda xalq va zamonaviy qo'shiqlar vositasida maktabgacha yoshdagi bolalarning etnomadaniy komponentlarni shakllantirish	298
Qurbanova Muslima Shavkatbek qizi	
Umumta'lim maktablari o'quvchilarida tadbirkorlik ko'nikmalarini tarkib toptirish metodikasi (biologiya fani misolida).....	300
Akmalova Farida Dilmurod qizi	
Maktabgacha ta'limda adaptiv ta'lim texnologiyalari yordamida bolalar ijodkorlik ko'nikmasini shakllantirish mazmuni.....	304
To'xliboyeva Zuxra Abdumutal qizi	
Maktabgacha yoshdagi iqtidorli bolalar bilan ishlashda ta'lim texnologiyasi	308
Xudoyberdiyeva Durdona Baxodir qizi	
Pedagogik-psixologik qarashlarda otaning oiladagi o'zni haqidagi tasavvurlarni shakllantirish dinamikasiga oid fikrlar talqini.....	311
Karshiyeva Dilafuz Suyunovna, Maxamatova Munisa Mamirzo qizi	
Boshlang'ich sinf o'quvchilariga ingliz tilini o'qitishning nazariy va amaliy asoslari	314
Axmatqulova Maxfuza Shuhrat qizi	
Integrativ yondashuv asosida bo'lajak o'qituvchilarda interpersonal intellekt ko'nikmalarini rivojlantirish ...	318
G'ulomova Oychehra No'monjon qizi	
Etnomadaniy qadriyatlarni integratsiyalashgan ta'lim jarayonida maktabgacha yoshdagi bolalarga singdirishning samarali yo'llari.....	321
G'ulomxo'jayeva Mushtariy Elmurod qizi	
Boshlang'ich sinf ona tili darslarida grafik organayzerlardan foydalanish	324
Iroda Isroilova	
Buxoro iqlimi va tabiiy resurslaridan samarali foydalanish: ekologik va fizik-geografik yondashuv	329
Mardonova Saodat Muzaffarovna	
Effective Traditional and Innovative Approaches in English Language Teaching: Evidence From EFL Classrooms	333
Yuldoshev Khaydarbek	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining lug'at boyligini rivojlantirishda lingvopedagogik yondashuvning nazariy-metodologik asoslari.....	336
Allayarova Sojida Umirzakovna	
Механизмы использования цифровых педагогических технологий для обеспечения непрерывности образовательного процесса учащихся начальных классов в условиях длительного лечения	339
Турсунова Д. З., Холлиева Н. Х.	



ORKESTR VA ANSAMBLARNING FAN SIFATIDAGI O'RNI VA TARBIYAVIY AHAMIYATI



Fayzullayev Ermat Majidovich

JDPU "Musiqiy ta'lim" kafedrası dotsenti v/b,
pedagogika fanlari nomzodi

Annotatsiya: Ushbu maqola mazmunida Orkestr va Ansamblarning fan sifatidagi o'rni, tarbiyaviy ahamiyati, o'ziga xos jihatlari va musiqa asarlari ustida ishlashning metodik jihatlari yuzasidan fikr-mulohazalar bildiriladi.

Kalit so'zlar: Musiqa, ijro etish, sezish, musiqa asari, pitmik sezgi, jamoaviy ijrochilik, orkestr, ansambl, kuy, ritm, shtrix, janr, estetik tarbiya, badiiy ijro, texnik ijro.

Abstract: This article presents considerations regarding the role of the orchestra and ensembles as an academic discipline, their pedagogical and formative significance, their specific characteristics, and the methodological aspects of working with musical compositions.

Key words: music, performance, perception, musical composition (musical work), aural perception (auditory perception), collective performance (ensemble performance), orchestra, ensemble, melody, rhythm, articulation (stroke), genre, aesthetic education, artistic performance, technical performance.

Аннотация: В настоящей статье излагаются соображения относительно места оркестра и ансамблей как учебной дисциплины, их воспитательного значения, специфических особенностей, а также методических аспектов работы над музыкальными произведениями.

Ключевые слова: музыка, исполнение, восприятие, музыкальное произведение, слуховое восприятие, коллективное исполнительство, оркестр, ансамбль, мелодия, ритм, штрих, жанр, эстетическое воспитание, художественное исполнение, техническое исполнение.

KIRISH

Musiqa ilmida "ijro etish" tushunchasi, san'atning eng muhim qismi sifatida azaldan shakllangan va tan olingan. U ijroning alohida turli uslublari va jihatlarini (shtrix, dinamika, xarakter va badiiy ijroning xilma-xilligini) o'ziga jamlay olgan alohida yo'nalish sifatida ijrochida – "ong shakllanishi", "dunyoni chuqurroq anglash", "bilish", "sezish" kabi xususiyatlarni rivojlantiradi.

Ijrochilikning vokal, fortepiano, kamonli, damli, urma-zarbli, xalq cholg'ulari va dirijorlik kabi turli yo'nalishlari mavjud. Pedagogika oliy o'quv yurtlarida ta'lim olayotgan talabalar nafaqat yakka ijrochilik, balki orkestr sozandasi sifatida ham kerakli bilim va amaliy tajribalarni egallashlari lozim.^[1]

Fanning asosiy maqsadi – musiqiy – estetik tarbiyani rivojlantirish, musiqa ijrochiligi orqali jamoa yoki insonlar bilan tezroq aloqaga kirish, bilim tafakkurlarini oshirishdan iborat. Bundan tashqari talabalar quyidagi ko'nikmalarni o'zlashtiradi:

1. Ritmik sezgini oshiradi, tembrlar rang-barangligini ajratishni o'rganadi;
2. Jamoaviy ijrochilikda bilimni o'zlashtirish uchun ko'pchilik orasida o'zini tutish, ular bilan tezroq aloqa o'rnatishni faollashtiradi;
3. Badiiy ijro ko'nikmalarini shakllantiradi va rivojlantiradi;
4. Xalq kuylaridan namunalarni o'rganish hamda dunyo musiqasi durdonalari bilan tanishish jarayonida shaxsiy tafakkuri shakllanib boradi;
5. O'zi chalayotgan cholg'uning texnik imkoniyatlarini, ijro uslublari, shtrixlarini o'zlashtiradi, gavda harakatlari jamoaviy ijro talablariga moslashtirib boradi;

6. Ijroga diqqatni jamlash, xotirani mustahkamlash, fikrlash bilan birga musiqiy-estetik tafakkurlarini oshiradi;
7. Albatta, orkestr mashg'ulotlari talabani belgilangan talablarga rioya qilishga o'rgangan holda ma'naviy saviyasini shakllantirishga ta'sir etadi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Ushbu fanning yutug'i shundaki, talabalarning, yuqorida sanab o'tilgan ko'nikma va malakalarni o'zlashtirishlari borasida ajoyib natijalarga erishish mumkin. Ijrochilik – talabalardagi ijodiy faoliyatning eng sevimli turlaridan biri. Shuningdek, ijrochilik talabalarda mustaqil fikrlash va ijodiy qarorlar qabul qilish ko'nikmalarini rivojlantiradi. Musiqiy asarlarni o'rganish jarayonida ular ritm, ohang va ifodaviy vositalarni chuqur anglaydilar. Jamoaviy ijrochilik esa hamkorlik va bir-birini tinglash madaniyatini shakllantiradi.

Talabalar turli janr va uslublarda ijro qilish orqali musiqiy didini kengaytiradilar. Ijrochilik orqali ular sahnada o'zini ishonch bilan namoyon etish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Shu bilan birga, ijrochilik talabalarning hissiy va ma'naviy rivojiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi.^[2] Natijada, musiqiy ijrochilik nafaqat texnik ko'nikmalarni, balki talabalarning estetik va ijodiy salohiyatini rivojlantirishda muhim vosita bo'ladi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Kimdir qo'shiq aytishni, kimdir raqs tushishni yoki kimdir orkestrda chalishni yaxshi ko'radi.

Yoshlarni ijrochilik san'atiga jalb etish, uni munosib tarzda o'zlashtirish hamda ularda kasbiga mehr qo'yish kabi jihatlarni shakllantirishda albatta, o'qituvchi-dirijorlarning o'rni kattadir.

Buning uchun har bir asarga durdona sifatida qarash va mukammal o'zlashtirish bilan yuqori saviyadagi ijrosiga erishish orqali talabalar qalbida mazkur sohaga intilish va doimiy istak va xohish hissiyatini uyg'otish mumkin bo'ladi. Shuningdek, har bir asarni chuqur o'rganish va uni to'liq anglash ijrochining texnik va ifodaviy mahoratini oshiradi. Mukammal ijro orqali talabalar musiqaning ruhiy va hissiy qirralarini his eta boshlaydilar. Bu jarayon ularda mas'uliyat, sabr-toqat va intizom kabi fazilatlarni shakllantiradi. Har bir durdona asar ijro etilganda, talabalar o'z ichki dunyosi bilan musiqiy aloqaga kirishadi. Shu tariqa, ular musiqaga bo'lgan qiziqish va sevgi hissini chuqurlashtiradilar. Talabalarning doimiy intilishi va ijodiy izlanishlari ularning professional mahoratini mustahkamlaydi. Natijada, mukammal ijro va chuqur o'zlashtirish orqali musiqiy ta'lim jarayoni nafaqat texnik, balki ma'naviy jihatdan ham boyitiladi.

Orkestr sinfi faniga barcha mamlakatlarda katta ahamiyat beriladi. U musiqa maktablari, kollejlari yoki oliy o'quv yurtlarida bo'lsin – o'quvchi yoki talabaning o'sishida o'ziga xos o'rni bor.

Ma'lumki, har bir davlatda o'zining: (damli cholg'ular, simfonik, torli cholg'ular kamer orkestri, aralash orkestrlar kabi - milliy cholg'ularidan tashkil topgan xalq cholg'ulari orkestrlari mavjud. Italiyada – mandolina, Ispaniyada – gitara, Yaponiyada – koto, Xitoyda – pipa, Hindistonda – setor, Yunonistonda - buzuki va boshqa davlatlar), ushbu sozlarda aynan jamoa ijrochiligini keng ommaga targ'ib etish va buning natijasida ushbu sozlarni avlodlarga yetkazish tajribalarini qo'llab kelmoqdalar. Shuningdek, har bir davlatning milliy cholg'ulari orkestri o'zining unikal ohang va texnik xususiyatlari bilan ajralib turadi. Jamoa ijrochiligi orqali ijrochilar bir-birini tinglash, uyg'unlikni saqlash va ritmni bir xil darajada ifodalash ko'nikmalarini rivojlantiradilar. Milliy cholg'ular yordamida ijrochilar o'z madaniyatining tarixiy va estetik merosini his etadilar. Orkestrdagi jamoa ijrosi yosh avlodni musiqiy ta'limga jalb qilish va ularning musiqaga qiziqishini oshirishda muhim vosita hisoblanadi. Turli mamlakatlarda ushbu tajribalar konsertlar, festival va ko'rgazmalarda namoyish etiladi. Shuningdek, milliy cholg'ularni ijro etish orqali o'quvchilar va tomoshabinlar milliy identifikatsiya va madaniy qadriyatlarni chuqurroq anglaydilar. Jamoa ijrochiligi musiqiy did va estetik sezgirlikni shakllantirishga xizmat qiladi. Shu bilan birga, ijrochilar yangi texnik va ijodiy g'oyalarni sinab ko'rish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Milliy cholg'ular orkestrining faoliyati nafaqat san'atni rivojlantiradi, balki avlodlar o'rtasida madaniy uzviylikni ta'minlaydi. Natijada, xalq cholg'ulari orkestrlari jamoa ijrochiligi va madaniy merosni saqlashda muhim pedagogik va tarbiyaviy rol o'ynaydi.

Shuningdek, musiqaning insonlarga ta'siri, ayniqsa, yosh avlod vakillari uchun, uning ahamiyati haqida dunyoning barcha burchaklarida ko'plab ilmiy anjumanlar, tadbirlar va ko'rsatuvlar o'tkazilib, turli kitoblar va maqolalar aynan - professor o'qituvchilar tomonidan chop etilgan va etilmoqda. Bu ilmiy tadqiqotlarda musiqaning inson ruhiyati va tafakkuriga bo'lgan ta'siri keng yoritib beriladi. Ayniqsa, yosh avlod tarbiyasida musiqaning ma'naviy-axloqiy ahamiyati alohida ta'kidlanadi. Ilmiy anjumanlarda musiqa orqali bolalarda estetik did va ijodiy tafakkurni shakllantirish masalalari muhokama qilinadi.

Tadqiqotchilar musiqaning emotsional holatni barqarorlashtirishdagi rolini ilmiy asoslar bilan isbotlaydilar. Ko'plab professor-o'qituvchilar musiqa ta'limining pedagogik mexanizmlarini takomillashtirish bo'yicha o'z qarashlarini ilgari suradilar. Ilmiy maqolalarda musiqa va intellektual rivojlanish o'rtasidagi uzviy bog'liqlik ochib beriladi.^[3] Shuningdek, musiqaning ijtimoiy moslashuv va muloqot madaniyatini rivojlantirishdagi ahamiyati



e'tirof etiladi. Turli ko'rsatuv va tadbirlarda musiqa san'ati orqali yoshlarning ijobiy dunyoqarashi shakllanishi namoyish etiladi. Kitob va ilmiy manbalarda milliy va jahon musiqasining tarbiyaviy imkoniyatlari keng tahlil qilinadi. Natijada musiqa san'ati yosh avlodni har tomonlama barkamol etib tarbiyalashda muhim pedagogik vosita sifatida e'tirof etilmoqda.

TAHLIL VA NATIJALAR

Masalan: "...Musiqa inson faoliyatini yaxshilash uchun eng yaxshi omillardan biri hisoblanadi. Bemorlarni tuzatishda, ayniqsa talabalarning komil darajada o'sish jarayonida katta ta'sir ko'rsatadi. ... shunisi e'tiborliki, 6 oylik musiqiy mashg'ulotlardan so'ng, bolaning xulq-atvori sezilarli darajada yaxshi tomonga o'zgardi, miya to'liqlarining neyron nuqtalariga yaxshi ta'sir etdi. Ushbu natijalar musiqiy ta'limning inson organizmida ijobiy ta'sir ko'rsatishini tasdiqlaydi" deb yozadi Kanadaning Saymon Frayzer universiteti professori Silvayn Moreno o'zining "Miya plastinkasi uchun ko'proq dalillar" nomli maqolasida.

Shuningdek, Amerikaning Ogayo Davlat universiteti professori Katxi Kemper ham Southern Medical Journal ilmiy jurnalining 2005 yil, mart sonida chop etilgan "Musiqiy terapiya" maqolasida "...Musiqa farovonlikni oshirish, stressni kamaytirish va bemorlarni yoqimsiz simptomlardan xalos etish uchun keng qo'llaniladi.

Shuningdek, talabalar va kattalarda kayfiyatni ko'tarib, stressni samarali ravishda kamaytiradi. Musiqa jarrohlik, o'tkir va surunkali og'riqlarni kamaytiradi, hayot sifatini yaxshilaydi, shinamlik va yengillik tuyg'usini oshiradi" deb yozadi.

Umuman olganda san'at turlarining barchasi insonni yaxshilik sari undaydi, mukammallikka yetaklaydi, unga oshno bo'lish, uning siru-asrorlaridan boxabar bo'lish asnosida kishi qalbi taskin topadi.^[4] Xususan, musiqa san'ati inson qalbiga bevosita ta'sir etib, uning ichki dunyosini boyitadi. Musiqa orqali inson hayotdagi go'zallik va uyg'unlikni chuqurroq his etadi. Turli kuy va ohanglar kishining ruhiy holatini yengillashtirib, ichki muvozanatini tiklashga yordam beradi. San'at bilan oshno bo'lish insonda ezgulik, mehr-oqibat va bag'rikenglik tuyg'ularini kamol toptiradi. Ayniqsa, musiqa insonni salbiy kechinmalardan uzoqlashtirib, ijobiy fikrlashga undaydi. Musiqiy asarlarning mazmuni va ohangi inson tafakkurini kengaytirib, estetik didini shakllantiradi. Natijada san'at, jumladan musiqa, insonni ma'naviy yetuklik sari yetaklovchi qudratli vosita sifatida namoyon bo'ladi.

Talabalar mashg'ulotlar davomida o'zining partiyasini chalib o'zlashtirish bilan birga, jamoadoshining ijrosini ham kuzatib, eshitib borishi kerak. Bu kabi ijro, jamoa ijrosidagi asarning bir nafasda sezishi, bir-birlarini ijrolarini qo'llabquvvatlashi va asarning mukammal ijrosiga erishishda katta ahamiyatga ega. Jamoa ijrosidagi yana bir muhim holat "men" degan sezgini yo'qotib, "biz" degan tushunchani shakllanishidir. Agar shu ijodiy holat jamoada rivojlansa, emotsional, badiiy va ansambl ijrochilik yuqori darajaga ko'tariladi va sozandalarni yangidan yangi ijro qirralarini ochishlari uchun imkon yaratadi.

Yuqorida aytib o'tilganlardan shuni xulosa qilish mumkinki, o'zbek xalq cholg'ulari orkestr va ansambl sinflari fanlari yakkaxon hamda jamoaviy ijrochilikning shakllanishi hamda rivojlanishida alohida o'rin tutadi. Ushbu fanlar milliy kuy-qo'shiqlar bilan bir qatorda O'zbekiston kompozitorlari va bastakorlarining asarlarini targ'ib qilish va keyingi avlodlarga etkazishda muhim omil bo'lib xizmat qiladi. Shuningdek, talabalarning bilimi va ijrochilik mahoratini oshirish bilan birga, tinglovchilarning ma'naviy dunyosini boyitishda muhim ahamiyatga ega bo'ladi. Bu fanlar orqali talabalar milliy musiqa merosining boy an'analari bilan yaqindan tanishadilar.^[5]

Orkestr va ansambl ijrosi jarayonida jamoada ishlash, bir-birini tinglash va musiqiy uyg'unlikni his etish ko'nikmalari shakllanadi. Yakkaxon ijrochilik esa talabaning individual mahorati va sahna madaniyatini rivojlantirishga xizmat qiladi. O'zbek xalq cholg'ularining tembr va imkoniyatlarini chuqur o'rganish ijrochilik saviyasini yuksaltiradi. Ushbu fanlar orqali milliy musiqa an'analari zamonaviy talqinlarda qayta jonlanadi. Shuningdek, talabalar ijodiy tafakkurini kengaytirib, yangi musiqiy g'oyalarni izlab topishga undaydi. Natijada o'zbek xalq cholg'ulari orkestr va ansambl sinflari nafaqat ta'limiy, balki kuchli tarbiyaviy ahamiyatga ega bo'lgan muhim yo'nalish sifatida namoyon bo'ladi.

Orkestr guruhlarini to'g'ri joylashtirish dirijorga ijrochilar bilan doimiy aloqada bo'lish, ularni nazorat qilish, shu bilan birga hamma ovozlarni to'liq qamrab olish imkoniyatini yaratib beradi. Xalq cholg'ulari orkestrining to'liq tarkibiga kiradigan har bir cholg'ular oilasi alohida ijodiy jamoani tashkil etishi mumkin. Bunday jamoalar bugungi kun ijrochilik amaliyotida mavjud bo'lib, ular dutor, rubob, changlar, torli-kamonli, dutor, rubob kabi jamoalardan iborat. Ushbu guruhlariga rahbarning ijodiy munosabatidan kelib chiqib, asar partiturasini bilan bog'liq bo'lgan hollarda boshqa oilalarning cholg'ulari ham kiritilishi mumkin.

Sahnada guruhlar joylashuvining umumiy tartibi quyidagicha: yuqori registrdagi cholg'ular (rubob prima, g'ijjak, chang, nay) dirijor atrofida, ya'ni undan chap va o'ng tomonlarda, shu bilan birga ro'parasida bo'lishlari lozim; o'rta va past registrdagi cholg'u guruhlar esa (qashqar va afg'on ruboblar, dutorlar, g'ijjak-alt, bas va kontrabaslar) ikkinchi navbatda, ya'ni yuqorida aytib o'tilgan cholg'ular ortida joylashishadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Zarbli cholg'ular guruhi dirijordan chap tomonda, so'nggi qatorda joylashtiriladi. Shuningdek, sahnadagi guruhlarning joylashuvi musiqaning uyg'un va estetik ijrosini ta'minlashda muhim ahamiyatga ega. Har bir cholg'u guruhi o'z o'rnida bo'lishi bilan, ovoz balansi va ritmik uyg'unlik yaxshilanadi. Yuqori registrdagi cholg'ular melodik chiziqni yetkazib, musiqaning asosiy ohangini belgilaydi. O'rta va past registrdagi cholg'ular esa armoniya va ritmik poydevorni mustahkamlaydi. Zarbli cholg'ular sahnada ritmni qo'llab-quvvatlab, umumiy energiyani oshiradi. Dirijorning markaziy o'rni barcha ijrochilar uchun vizual va musiqiy koordinatsiya nuqtasi sifatida xizmat qiladi. Shunday qilib, sahnadagi joylashuv musiqiy ijroning sifatini oshirib, tomoshabinlarga estetik zavq bag'ishlaydi.^[6]

Orkestrning umumiy joylashuvi dirijor atrofida yarim doira shaklida o'rnatilgan bo'lib, to'g'ri tashkil etilgan tartibli jamoa sifatida yaxshi taassurot qoldirishi lozim. Shuningdek, yarim doira shaklidagi joylashuv orkestr ijrosida vizual uyg'unlikni ham ta'minlaydi. Bunday tartib ijrochilarning bir-birini ko'rishi va dirijyor bilan muloqot qilishini osonlashtiradi. Har bir cholg'u guruhining o'z o'rniga ega bo'lishi musiqaning balans va armoniyasini yaxshilaydi. Yuqori registrdagi cholg'ular melodik chiziqni yetkazishda markaziy rol o'ynaydi. O'rta va past registrdagi cholg'ular musiqaning ritmik va harmoniya poydevorini mustahkamlaydi. Zarbli cholg'ular esa ritm va dinamikani nazorat qiladi, umumiy energiyani oshiradi. Natijada, to'g'ri joylashgan orkestr nafaqat eshitish, balki tomosha qilish uchun ham estetik zavq beradi.

Bugungi kunda to'liq tarkibdagi o'zbek xalq cholg'ulari orkestri shakllanishining birinchi yillaridagi joylashish tartiblaridan o'zgacharoq chizgilar ham mavjud. Amaliyot shuni ko'rsatadiki, tavsiya etilgan bir qator akustik va estetik afzalliklari bilan ajralib turadi. Unda cholg'ular korpusi eshituvchilar tomoniga yo'naltirilgan bo'lib, ovozlar ularga yaxshiroq yetib boradi, shuningdek, ijrochilarning o'tirishlari ham chiroyli ko'rinish kasb etadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Asilov M., F.Vasilev "Dutor darsligi" T., 1977
2. Borisenko V. "Rubob prima darsligi" qo'lyozma. TDK kutubxonasida.
3. Vasilev F. "Rubob darsligi" T., 1978
4. Giyenko B. "Instrumentovka" T., 1970
5. G'anieva I.. Sharq xalqlari musiqa madaniyati. T. "Musiq", nashr.2010.
6. Davidov A. "Gijjak alt darsligi" T., 1972
7. Nazarov A. "Dutor bas darsligi" T., 1993
8. Nurmatov H.. Rubob darsligi. 1993 yil.
9. Odilov A., A.Petrosyans "Chang darsligi" T., 1978
10. Petrosyans F.Ashot. "Instrumentovediniy". Toshkent. 1962 yil.
11. Fayzullayev E.M. ORKESTR SINFI. O'quv q'o'llanma. Jizzax- 2025
12. A.T.Gulboyev. Art-pedagogika asosida boshlang'ich sinf o'quvchilarini estetik tarbiyalashning nazariy asoslari "Ta'limda istiqbolli izlanishlar - xalqaro ilmiy-metodik jurnal № 11/2025 ISSN: 3060-527X".
13. A.T.Gulboyev. Art-pedagogik yondashuv asosida boshlang'ich sinf o'quvchilarini estetik tarbiyalash "–PEDAGOGIK MAHORATII ilmiy-nazariy va metodik jurnal. 2023, № 8".

- 
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari



MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №2(1)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.